

Příklady na seminář na téma zajištění závazků

1. D dlužil V částku 1 000 000 Kč; splnění jeho závazku zajišťoval ručitel R. D zemřel a celá jeho pozůstalost v hodnotě 500 000 Kč připadla manželce jakožto jediné dědičce. Ta však dluh neuhradila. V proto podal žalobu, v níž se po R domáhal zaplacení 1 000 000 Kč. Žalovaný se bránil tvrzením, že ručení je subsidiární a akcesorický závazek, z čehož vyplývá, že výše závazku ručitele je závislá na výši dluhu hlavního dlužníka; vzhledem k tomu, že podle § 470 odst. 1 OZ odpovídá dědic za zůstavitelovy dluhy jenom do výše ceny nabytého dědictví, je žalobcův nárok oprávněný pouze do výše 500 000 Kč. Analyzujte situaci. Popište rovněž postavení ručitele poté, co uhradí dluh namísto dlužníka.
2. Ručitel převzal ručitelský závazek poté, kdy jej dlužník ubezpečil o své schopnosti splnit závazek. Posléze vyšlo najevo, že jej dlužník ohledně těchto skutečností úmyslně uvedl v omyl, neboť je zcela insolventní a nelze ani odůvodněně očekávat zlepšení této situace. Má tato skutečnost vliv na platnost ručitelského závazku?
3. Věřitel uzavřel s dlužníkem podle § 657 smlouvu o půjčce. Předmětem půjčky byla peněžní částka 20.000 Kč, kterou se dlužník zavázal vrátit do tří měsíců od uzavření smlouvy. Žádná další ujednání smlouva neobsahovala. Půjčka byla zajištěna ručením, a sice tak, že se ručitel zavázal zaplatit věřiteli částku 20.000 Kč s 5% úrokem za každý měsíc, nesplní-li dlužník svůj dluh. Může věřitel v tomto případě požadovat po ručiteli i akcesorium pohledávky?
4. Třetí osoba se dohodla s dlužníkem, že převezme jeho dluh vůči věřiteli ve výši 100.000 Kč. Dluh byl zajištěn ručením. Věřitel dal k takovému postupu dlužníku souhlas, ručitel však se změnou v osobě dlužníka nesouhlasil. Má nesouhlas ručitele nějaký právní význam?
5. Povinnost kupujícího zaplatit kupní cenu řádně a včas smluvní strany zajistily sjednáním smluvní pokuty ve výši 0,5% z kupní ceny za každý měsíc prodlení. Posuďte, zda je takové ujednání platné. Zabývejte se též:
 - a) vztahem institutu náhrady škody, úroků z prodlení a smluvní pokuty;
 - b) otázkou, zda je povinnost zaplatit smluvní pokutu založena na objektivním či subjektivním principu;
 - c) vztahem odstoupení od smlouvy a smluvní pokuty.
6. A uzavřel se spořitelním a úvěrovým družstvem B smlouvu o úvěru, v níž byla sjednána smluvní pokuta pro případ, že A nebude plnit jednotlivé splátky včas. A plnil své závazky z úvěrové smlouvy a řádně splácel měsíční splátky až do doby, kdy rozhodnutím Úřadu pro

dohled nad družstevními záložnami byla nad spořitelním a úvěrním družstvem B zavedena nucená správa, zahrnující též omezení v nakládání s vklady členů družstva. Vzhledem k tomu, že A měl veškerou hotovost uloženu na běžném účtu vedeném právě u B, nemohl tyto prostředky použít ke splácení dluhu, který měl vůči B z úvěrové smlouvy; neuspěl ani s návrhem na uzavření dohody o započtení pohledávek. Spořitelní a úvěrní družstvo B se nyní domáhá u soudu po A zaplacení smluvní pokuty za prodlení se splácením úvěrové smlouvy. Posuďte, zda je v právu A nebo B.

7. D uzavřel s V smlouvu o půjčce; jako zajištění pohledávky si strany sjednaly, že pro případ nevrácení půjčky se stane V vlastníkem nemovitosti, která byla dosud ve vlastnictví D. Posuďte, zda se jedná o zajišťovací převod práva ve smyslu § 553 OZ. Zabývejte se též podrobněji zajišťovacím převodem práva a zajištěním postoupením pohledávky.
8. V jakých ustanoveních upravuje občanský zákoník uznání dluhu? Zabývejte se podstatou tohoto institutu a jeho následky. Jaké účinky má uznání prekludovaného dluhu?